

Volilci! V Rimu in Capui so meščani vrgli socialiste lastnoročno iz obč. zastopa.

vedno smo se zavedali svojih dolžnosti napram prebivalstvu. Z mirno vestjo polagamo račun in — kandidiramo v občinski zastop. Če bomo izvoljeni, bomo nadaljevali svoje delo. Če boste volili druge, pa glejte, ali bodo delali boljše!

Meščani in volilci!

Demokratska stranka je:

1. zboljšala plače Vam gg. uradnikom in učiteljem;
2. izčistila trgovino in obrt s tem, da je iztrebila verižništvo in druge trgovcem škodljivo izrastke;
3. priznavala tudi ročnim delavcem vse pravice, ki jim gredo po modernih socialnih t r e z n i h načelih, ter se je za njihovo uresničenje vedno potrudila.

Izdajalci.

Po zatrjevanju, vpitju in programu nanih socialcev je moral biti vsakdo prepričan, da so vzeli celo narodnost v zakup in gorje temu, kateri bi si upal izraziti le dvom, da ne izvajajo tega dosledno v praktičnem življenju. Gorje pa tudi temu, ki bi si upal kritizirati početje katerega iz njihove avantgarde — beguncev. Kaka krivica se je zgodila trpinu — dr. Jenko-tu, ker se mu je odvzel radi zlorabljanja mestni fizikat. In sedaj poslušajte! Tukaj se je naselil begunec — steklar, kojega so Italijani trikrat zaprli in mu slednjič odkrito povedali, da ga bodo uničili, če ne zgine, torej res trpin, pri tem pa zaveden narodnjak, kakršnih je pri narodnih socialistih malo. Uredil si je lepo trgovino in prodaja svoje blago veliko ceneje, kakor ostala dva nemška trgovca iste stroke. Ker rabi Južna železnica letno blaga te stroke v toliki meri, da plačuje za to stotisoče in je znano, da kupuje to blago pri tukajšnjem Nemcu za drag denar, se je opozorilo tukajšnjega tajnika železničarske zveze in ob enem vodjo narodnih socialistov, g. Lenarčiča, da opozori na to dejstvo Zvezo in Južno železnico. In gospod Lenarčič je na to odvrnil, da tega ne more storiti, ker je novi steklar pristaš demokratske stranke. Torej begunca in res trpina, narodnega trgovca se ne sme podpirati, ker ne trobi v rog narodnih socialistov. In to v Ptujju, kjer se bore vsi zavedni krogi za ustanovitev narodnega trgovstva! Taka je kričava narodnost narodnih socialistov! Kaj pravi k temu stranka? Ali ni to izdajstvo, kakoršnega so počenjali najhujši šusterščijanci v najžalostnejši dobi!

„Nova Pravda“ in mestno gospodarstvo.

Narodno-socialna „Nova Pravda“ se je začela zanimati za ptujsko mestno gospodarstvo — en teden pred volitvami! Ker je to zanimanje še zelo mlado, zato je tudi prav slabo poučeno. Ali se znabiti nalašč in vedoma piše neresnica? Kajti mestna bilanca vsakega leta je bila po 14 dni vsakemu na vpogled, dopisnik N. P. je torej imel priliko pogledati bilanco in bi našel za l. 1919 deficit 510.000 K, ne pa en milijon, kakor on trdi. Naj nam dopisnik pove občino, ki je v l. 1919 izšla z dobičkom, ko so cene rastle od tedna do tedna in so se v Ptujju vrh tega menjali skoro vsi mestni uslužbenci! — Žaga lani res ni obratovala več mesecev, ker so se stroji morali poslati v popravo — z jezikom se ne dajo popraviti — in so se na železnici „izgubili.“ Kljub temu je imela žaga za žaganje strankam lep dobiček, ne glede na to, kar je delala za občinsko podjetje. Škodo, katero

je zakrivila železnica, bo morala železniška uprava povrniti. Polovično ceno je sosvet dovolil pogorelcem iz Nove vasi in Skorbe, kar pa menda ne nasprotuje socialnemu čustvovanju N. P. Če je res kdo neupravičeno zlorabljal žago, naj dopisnik dotičnega naravnost imenuje, ne pa brez dokazov namigava!

Mesečna najemnina 600 K za 3 sobe v kopališču se je sosvetu takrat zdela zelo ugodna, ker se za prostore na prometnem kraju v sredini mesta tudi ne plačuje več. — Glede mestne vojašnice pri Vičavi naj se dopisnik obrne na vojaško oblast. Vojašnica je mestna last, okrajnega glavarstva nič ne briga; škodo, katero napravi vojaštvo, pa mora popraviti vojaški erar. —

Veliko vojašnico je vojno ministrstvo res zahtevalo nazaj, a je dobilo odgovor, da je to nemogoče, ker stanuje tam 27 strank s 104 osebami in pride tudi deška meščanska šola v prostore, kjer je začasno kmetijski gospodinjski tečaj. — Tisti mestni uslužbenec s 4 otroki, ki ni dobil nič mestnega polja, se naj javi pri mestni upravi, ali če bi tam bil krivično odklonjen, pri vladnem komisarju. Kolikor smo mi informirani, eksistira ta uslužbenec samo v domišljiji dopisnika N. P.

Končno nam N. P. naj navede imena tistih srečnih sosvetnikov, ki so na mestne stroške postali milijonarji. Ako njeni pristaši upajo, da kot občinski odborniki postanejo milijonarji in se za to tako trudijo, da bi prišli v odbor, bodo bridko razočarani! Kolikor bo jih izvoljenih, bodo imeli priliko sodelovati pri mestnem gospodarstvu — o, zlati vek financam ptujskim pride! — toda prepričali se bodo, da je veliko lažje kritizirati kakor pa uspešno delovati. Sicer pa uspešnega delovanja ne moremo pričakovati od stranke, ki je pri svojem prvem nastopu v Ptujju tako nesrečno sestavila svojo kandidatno listo, da se nehote vprašamo, katero svojih načel je bolj pogazila, ali narodnost ali socialnost. Kajti kdor čita v njenih „Načelih“, da „narodno-socialistična stranka hoče organizirati vse, ki se čutijo izkoriščane, tlačene in brezpravne“, in s tem primerja njeno ptujsko kandidatno listo, ta mora priznati, da se stranka ne more smatrati za resno.

Dopisi.

Kaj je socialno? Socialno je, ako „Nova Pravda“ napada ptujsko mestno upravo zato, ker je v času splošne draginje prodajala Ptujčanom drva preveč po ceni (180 K za meter). Boljšega izpričevala mestna uprava ni mogla dobiti.

Naše duhovnike v Srbijo. Velika nevarnost preti našim kmetom. Vlada namerava naše duhovnike premestiti v Srbijo, srbske oženjene pa k nam. S to neumno trditvijo agitirajo pristaši kmečke zveze proti samostojnim in drugim naprednim strankam za občinske volitve. Naši kmetje pa dobro vedo, da občinske volitve nimajo nič opraviti z duhovniki in da premeščenje katoliških duhovnikov med pravoslavne vernike in pravoslavne k nam ni mogoče. Zato se zmejejo tej agitaciji. Sicer pa oženjeni duhovnik, ki skrbi za žzno in otroke, kaže več nesebične krščanske ljubezni kakor tisti, ki misli samo na svoj želodec in dela samo za svoj žep.

Ptujski občinski kandidati po poklicih. Demokratska stranka (prva škrinjica): 11 trgovcev, 10 obrtnikov, 4 učitelji, 2 profesorja, 7 drugih državnih uslužbencev, 5 odvetnikov, 3 privatni uslužbenci, 2 posestnika, 1 zdravnik, 1 inžiner, 2 delavca. Vsi stanovi so zastopani. NSS ima na listi po večini poštni in davčni uradnike. Socialisti imajo na listi poleg delavcev nekaj nemškutarjev.

Ptujski župan baje hoče postati neki narodno-socialni gospod, ki se zelo dobro razume na „uradovanje“, sicer ne toliko v svojem uradnem prostoru, dokler ga je imel. pač pa na trgu, če je celo noč težko delal v gostilnah in kavarnah in potem pod težo svoje odgovornosti nastopa proti kmetičam in prodajalkam. Namesto da bi se po iztrezne-

nju sramoval svojega ekscesa, pa še tiste, ki so ga mirili, toži „zaradi vmešavanja v uradno poslovanje.“ Seveda je pogorel s tožbo. Ptujčani pa pravimo: Le-ta nam županil ne bo in stranke, ki postavlja takšne kandidate, na odlično mesto svoje liste, tudi ne bomo volili!

Frakarstvo? Na drugem mestu poročamo, kako je narodno-socialni gospod napadel našega pristaša, češ da pripada k frakarški stranki. V čem pa obstoja to frakarstvo? Ali se mi drugače oblačimo ko pristaši drugih strank v podobnem socialnem položaju? Ali naj zaradi demagogije hodimo raztrgani in umazani? Tudi debeluharstvo je „Nova Pravda“ že očitala našim pristašem. To so obrabljene stare fraze in za ptujške narodne socialce nevarne, ker bi se ravnotako in še bolj opravičeno moglo govoriti o debelosti njihovih „prvakov“ in o v resnici frakarških toaletah njihove „gospe županje.“ Majhno, zelo majhno je Vaše obzorje. Žalostno, da se ljudje takih duševnih vidikov upajo pečati s sovodstvom kake struje.

Uradnik piše: Slabo znamenje za izobraženo uradništvo je, da odpada od državo tvornih strank in predsedla k strankam, ki ogrožujejo obstoj države. Ravno tako, da se dajo od par tujih elementov voditi, ki bi jih narod bolj potreboval tam, kjer so bili. Dostojno bi bilo, če kdo pride v tuje kraje, da se prej udomači. Če pokaze sploh kakšne sposobnosti, ki kaj ustvarjajo, ga domače prebivalstvo itak sprejme in povzdigne. Vsiljivost z večno nezadovoljnostjo, godrnjanjem, z večno zgago in prepirljivostjo (katerih do sedaj nismo bili vajeni) — se ne strinja z našim dosedanjim uradništvom. Ako dotičniki, ki v eni sapi nekaj hočejo in nočejo (kakor histeriki) izginejo iz naše domače politike, krene gotovo naše uradništvo na pot, ki je uradnika dostojen. — Ako uradnik misli plačo dobivati brez v državi se nahajajočega kapitala, se moti, takozvani „mali ljudje“ ne plačujejo dovolj davkov. Slovenci sploh nimamo kapitalistov, to so revčeki, zakaj ne bi smeli imeti Slovenci par bogatašev, vsi drugi narodi pa. Naše banke so zbirališče slovenskega denarnega človeka. Ali želi naše uradništvo naš narod tujemu kapitalu izročiti kakor Ljenin Rusijo? Ali imajo socialisti kapitalije, da jih torej vložijo v nova podjetja. Kričavost Vaša ni narodno delo, temveč prazno govoričenje, s katerim le razdirate.

Pobiranje članarine v uradu. Naš pristaš je prišel v urad po neki izpisek. Uradnik mu pove, naj pride čez nekaj dni, potem pa mu pomoli neko nabiralno polo z besedami; „Vi še niste plačali članarine.“ Naš pristaš odgovori, da nič ne ve o kakšni članarini. Ko določeni dan zopet pride, izpisek še ni bil napravljen. Ali ga uradnik ni utegnil napraviti, ker je moral v uradu nabirati članarino za svojo stranko ali pa je hotel malo ponagajati našemu pristašu? Narodno-socialna stranka baje nastopa proti korupciji. Takšni slučajji že v začetku strankinega nastopa nove stranke brez politične moči so navadno kristalno čistih značajev — kažejo, da imajo nekateri gg. veliko talenta za korupcijo.

Hišni posestniki! Demokratska stranka je izposlovala spremembo stanovanjske postave. Odslej boste smeli premožnim strankam primerno dvigniti stanarino.

Narodni-socialci so se vjeli v lastne zanjke. Demokratska stranka je predlagala NSS. vezanje list. NSS. je izjavila k temu pripravljenost, če ne kandidirata gg. dr. Gosak in dr. Fermevc radi tega, ker baje zastopata „tuj“ kapital. Demokrati smo odgovorili, da razpravljamo o tem le, če nam socialci priznajo iste pravice odklanjati iz tehtnih razlogov njihove kandidate. Na to socialci molče . . . Zakaj? Za to, ker vedo, da imamo izključno samo take kandidate, ki prenesejo kritiko. G. dr. Fermevc zastopa „Petovijo“, ogromno usnjarsko podjetje, ki je nacionalizirano že do 78% vsega kapitala — je torej slovensko. — G. dr. Gosak zastopa „Panonijo“, ki bi izdelovala telefonske aparate za državo. V slučaju ustanovitve bi bilo to podjetje ogromnega pomena za dr-

Volilci! Vpliv na vladi ima le Jugoslov. Demokratska stranka. Volite dem. kand.

Volilci! Dem. str. zastopa pravično vse stanovce. Edino ona bo čuvala Vaše premoženje.

žavo. Imelo bi češke kvalificirane in slovenske delavce (sedaj slovenskih kvalificiranih ni.) Naša država je agrarna. Neobhodno potrebujemo domačo industrijo. Vsakdo izmed nas, ki posveča svoje moči snovanju takih podjetij, zasluži posebno priznanje in pohvalo. To vedo tudi „socijalci.“ Radi tega sedaj molčijo s svojo provokacijo kot grob. Vedo pa tudi, da imajo sami med drugimi kandidati, ki imajo strah pred solncem. Ti kandidati niso narodni, niso socijalno misleči, niso — dostojni. Radi tega socijalci molče . . . v zanjki, ki so jo nastavili nam — demokratom.

Narodni socialci! Tintomazi pri NSS, ki pišejo že čez leto dni v razne časopise gledé raznih naših uglednih mož, so zakrivili, da se mi v tej številki prav rahlo dotaknemo njihovih nekaterikov.

Narodni socialci imajo na svoji kandidatni listi nekatere može, ki so gotovo častivredni in trezni. Tembolj se moramo čuditi, da se dajo voditi zdravniku dr. Jenku, ki je kazal dosedaj posebne zmožnosti samo za razdiralno delo, zabavljanje in propagiranje alkohola. Znane so v Ptujju razne „Jenkijade“, na katere narodni socialci menda niso ponosni. Če dr. Jenko presedi polovico svojega življenja v gostilni in kavarni, je to končno njegova zasebna zadeva. Če pa po preobilo zavžitem alkoholu začne preobračati kozle, zlorabljeni svojo dozdevno oblast, potem sme tudi javnost tako postopanje soditi. Dr. Jenko je v svoji pijanosti n. pr. zlorabljal svojo lastnost kot mestni fizik, hodil alkoholiziran rogovilit v hotele in celo povzročil aretacijo nekega v hotelu mirno spečega tujca. Pri drugi taki alkoholizirani priliki je po prekropani noči preobračal dr. Jenko na trgu našim kmetičam košarice, konfisciral brez vzroka zdravo meso in tako dalje. Taki gospodje pač ne spadajo na vodilna mesta, kjer je treba pozitivnega in ne razdiralnega dela!

Mestni kino Ptuj. V soboto 23. in nedeljo 24. t. m. se predstavlja „Iz viskokih gor“, igrokaz v 7 dejanjih po B. Björnsona pri povedki „Synnöve Solbakk.“ Pisatelj nas povede v neko dolino Norveške. Synnöve, hčerka pobožne rodbine Solbakkovih in Thorbjörn Granhliden, po mnenju očeta velik nepriprav, sta si soseda. Med njima je nastalo ljubezensko razmerje, kar pa vaškim fantom, ki bi se radi priženili na bogato Solbakkovo kmetijo, nikakor ni po volji. Posebno eden med njimi, Kund, se s Thorbjörnom vedno prepira. Pride do pretepa, Thorbjörna razglase nevošljivci za velikega pretepača, raditega se mu prepove vstop v pobožno Solbakkovo hišo. Več let preteče. Synnöve in Thorbjörn še vedno mislita eden na drugega. Nekoč si na potu v mesto polomi Thorbjörnu voz. Prisiljen je zaprositi na bližnji domačiji Kunda za pomoč. Tu se sestane s starim sovražnikom. Kund povzroči prepir, med katerim Thorbjörna težko rani. Thorbjörnov oče, ki je postanek prepira zasledoval, spozna, da je Kund krivec, in svojemu sinu vse odpusti. Na bolniški postelji zaprosi Thorbjörn pismeno Synnöve, naj ne misli več na njega, toda ona noče o tem ničesar slišati. Bolezen ga je tako spremenila, da ko ozdravi, gre h Kundu, mu prijateljsko poda desnico in meni, da je najboljši, ako pozabita, kar se je zgodilo. Ne dolgo potem gre Thorbjörn z očetom k Solbakkovim, kjer zasnubi Synnöve, ki postane njegova žena. — V soboto predstava ob 8. uri, nedeljo ob 5. in 8. uri, v nedeljo dne 24. apr. popoldan predstava za mladino. Predprodaja vstopnic v nedeljo od 11. do 12. ure. Kinoravnateljstvo M. Murko.

Brezhiben Pathé GRAMOFON
s pripravo za igranje drugovrstnih plošč in 76 izbranimi komadi, tudi slovenskimi se proda. Naslov v upravi lista.

Bralno in izobraževalno društvo Svetinje

naznanja s tem žalostno vest, da je dne 16. aprila 1921 nenadoma preminul
zvest član in ustanovnik društva

Leopold Petovar

posestnik v Ivanjkovcih

v 72. letu starosti.

Bodi možu poštenjaku in narodnemu delavcu ohranjen blag in trajen spomin!

V Svetinjah, dne 17. aprila 1921.

Prostovoljna požarna bramba Ivanjkovci

naznanja tem potom prežalostno vest, da nas je v noči od 16. na 17. april
nenadoma zapustil in se preselil v večnost ustanovnik in častni član, gospod

Leopold Petovar

posestnik

v 72. letu starosti.

Večen spomin zaslužnemu možu — počivaj v miru, blaga duša!

Ivanjkovci, dne 17. aprila 1921.

NA DROBNO. NA DEBELO.

Otvoritev nove trgovine v Ptujju!

Naznanjam p. n. občinstvu in trgovcem v mestu in okolici, da sem

V PTUJU, SLOVENSKI TRG 4

otvoril novo, vsevrstno založeno

trgovino s steklom, porcelanom in sorodnim blagom

Zagotavljam zmerne cene in solidno postrežbo!

Avgust Kraigher.

Edina SLOVENSKA tvrdka te vrste v Ptujju.

Kostanjev les

vsako množino kupi
„DRAVA“

lesna industrijska delniška družba
MARIBOR, Aleksandrova c. 51.

DOBREGA SOBNEGA POLIRJA

mlačjšo moč, išče večje stavbno podjetje za takojšnji vstop. Ponudbe na Ljubljana, poštni predal št. 44.

Kompletna sodavica

za izdelovanje kraherlov s steklenicami nova na prodaj. Naslov pove uprava lista.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.